

Information gällande somaliskt medborgarskap samt somaliska pass utfärdade av TFG:s administration

Tjänstemän från Migrationsverket och Sveriges ambassad i Nairobi hade den 28 januari 2010 ett möte med ett ambassadråd vid Somalias ambassad i Nairobi gällande utfärdande av somaliska pass. Följande information framkom. I den mån det finns annan information från annan källa anges detta i fotnot.

Typer av pass

Övergångsregeringen (Transitional Federal Government – TFG) utfärdar sedan november 2006 elektroniska pass. Det finns fyra olika typer av pass. Vanliga pass, servicepass för tjänstemän, diplomatpass och resedokument.

Platser att ansöka om pass

Inom Somalia kan man ansöka om pass i Mogadishu, Galkayo, Garowe och Bosasso. Man kan också ansöka om pass vid de somaliska ambassaderna i Nairobi, Dubai, Abu Dhabi, Jeddah, Addis Abeba, Djibouti och Lusaka. Man avser att möjliggöra ansökningar om pass även vid somaliska ambassaderna i Jemen, Egypten och Sudan.

Ansökningsförfarandet

Den som ansöker om pass ska personligen¹ uppsöka en station² i Somalia eller en ambassad där ansökan kan lämnas in. Sökanden fyller i en ansökningsblankett där uppgifter om sökandens namn, fars namn och farfars namn (i blanketten uttryckt som "last name"), moderns fullständiga namn, födelseort, födelseid samt nuvarande hemstad lämnas.

Den som ansöker fotograferas, lämnar fingeravtryck och undertecknar. De fingrar som tas är båda tummarna. För det fall tummarna saknas tar man pekfingrarna och för det fall även dessa saknas tas långfingrarna osv.

Fastställande av identitet i samband med ansökan

Den som ansöker om pass lämnar ibland in ett födelsebevis eller andra dokument som vederbörande har, t ex gamla pass. I många fall saknas dokument. Är den sökande känd behövs inga dokument. Om sökande inte är känd och dokument saknas kan den som ansöker om pass ta med några andra personer som kan identifiera vederbörande. Om det finns någon tvekan om vem personen är gör ambassaden en kontroll genom att ringa till äldre i den klan sökande uppger sig komma ifrån och kontrollera sökandens uppgifter. Ambassaden har möjlighet att kontrollera såväl sökanden från klaner som sökanden från minoritetsgrupper på detta sätt. En sådan kontroll görs uppskattningsvis på 10% av ansökningarna. Det uppges vara tämligen lätt att identifiera somalier som är hemmahörande i Kenya, Etiopien eller

¹ Andra källor har uppgett att detta krav kan, beroende på omständigheterna, bortses från.

² Har också av andra källor uppgetts att passansökningar görs på Immigration Department respektive Immigration Office.

Djibouti. Det har dock hänt att icke-somalier fått somaliska pass utfärdade. Exempelvis känner konsuln till en sudanes samt ett antal eritreaner och etiopier i Yemen som i Yemen uppgivit sig vara somalier och har sina yemenitiska dokument utfärdade i en somalisk identitet som felaktigt fått somaliska pass utfärdade för sig.

Det finns inget centralt folkbokföringsliknande register att kontrollera sökandens uppgifter gentemot. Vissa städer har register, såsom Galkayo, men de flesta städer saknar sådant register. De uppgifter samt biometriska data som sökanden lämnar i samband med passansökan sparas i ett register för all framtid.

Utlämnande av pass

Sökanden ska personligen infinna sig för att hämta sitt pass³. Sökanden får då lämna sitt fingeravtryck vilket kontrolleras mot fingeravtrycket i passet.

Kriminella

Innan pass utfärdas kontrolleras sökanden mot en checklista. Kriminella nekas pass.⁴

Barn

Vid ansökan om pass för barn måste en förälder närvara. Det sker ingen kontroll att den uppgivna föräldern är förälder till barnet.

Om den vuxne som följer med barnet för att ansöka om pass uppger att det inte är ett biologiskt barn (utan ett korsashobarn) ställs frågor till den vuxne som vem barnet är osv. Om det är svårt att verifiera barnets identitet lämnas ärendet över till ambassadrådet som fortsätter arbetet med att verifiera.

Korsashoföräldrarnas namn och id-nummer (från id-kortet) uppges på blanketten för passansökan.

Kostnad

Vid ambassaderna är kostnaden för vuxna 100 USD och för barn 40 USD. Vid stationerna i Somalia är kostnaden 80 USD för vuxna och ca 30 USD för barn.

Ansökningstid

Det tar ungefär 20 dagar från ansökan till dess sökande kan hämta sitt pass. Vid somaliska ambassaden i Nairobi arbetar fem personer med passansökningar.

Tillverkning av passen

Passunderlagen skickas elektroniskt till Dubai där passen tillverkas.

Säkringar i passen

Passen har biometriska data lagrade i ett chip som finns i den bakre pärmsidan.

³ Andra källor har uppgett att beroende på omständigheterna kan detta krav bortses från.

⁴ En källa uppger att personer som är medlemmar i Al Shabaab betraktas som kriminella.

I varje pass finns ett id-nummer som är detsamma i pass och id-kort. Numren delas ut löpande. Id-numret finns bl a i den maskinskrivna texten i passet.

Avslag på ansökan om pass

Ca 2-3 % av passansökningarna avslås. Avslagen beror främst på att sökanden inte betalat avgiften, att sökanden är kriminell, att sökanden inte betraktas som somalisk medborgare eller att sökanden ansöker om diplomatpass trots att sökanden inte är berättigad till det.

Förlorade pass

Vid förlorat pass måste polisanmälan göras innan nytt pass kan utfärdas.

Somaliskt medborgarskap

Somaliska pass utfärdas till somaliska medborgare. Som somalisk medborgare anses etniska somalier som är hemmahörande i före detta Republiken Somalia. Således betraktas även personer hemmahörande i Somaliland som somaliska medborgare⁵. För ca två år sedan betraktades alla etniska somalier som medborgare, även om de var hemmahörande i Djibouti, Etiopien eller Kenya och även medborgare i dessa länder och pass utfärdades då till dessa personer.⁶

Somalia accepterar dubbelt medborgarskap.

Somaliskt medborgarskap erhålls om barnet har en somalisk far. Detta gäller även om fadern har dubbelt medborgarskap och oavsett på vilken geografisk plats födseln äger rum.

Somalier kan skriftligen ansöka om att avsäga sig sitt somaliska medborgarskap vilket vanligen beviljas. Somalier som t ex vill bli kenyanska medborgare måste i samband med det avsäga sig sitt somaliska medborgarskap. Det är dock mycket lätt att återfå sitt somaliska medborgarskap. I praktiken betraktas den som är av somalisk etnicitet och som härstammar från det geografiska område som innefattas i före detta Republiken Somalia som somalisk medborgare.

Möjligheten att verifiera somaliska pass

Somaliska ambassaden i Nairobi kan på förfrågan verifiera pass då den har tillgång till det centrala registret över alla utfärdade somaliska pass. Ambassaden har dock inte tillgång till teknik som möjliggör att jämföra fingeravtryck som skickas till dem med fingeravtryck i passregistret.

---

⁵ Somaliland, som utropat sin självständighet men inte är internationellt erkänt, utfärdar dock egna pass till personer hemmahörande i Somaliland.

⁶ Enligt uppgifter från en annan källa utfärdas fortfarande pass till etniska somalier som är hemmahörande och medborgare i Djibouti, Etiopien och Kenya.

Antal utfärdade pass

Ambassadrådet uppskattar att ca 2000 pass utfärdas per år. Vid ambassaden i Nairobi utfärdades dagligen 3 – 5 pass under 2009. Antalet passansökningar ökar och nu beräknas ambassaden i Nairobi ta emot 3-400 ansökningar om pass per månad.